

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Focea apare în fie care
Sâmbătă.

Unitatea

Focea bisericescă-politică.

Insertiuni

Un șir garmond:
o dată 14 fil., a doua oară
12 fil., a treia oară 10 fil.,
și de fiesce care publi-
cațiune timbru de 60 fil.

Tot ce privesce focea,
să se adreseze la Re-
dactiunea și Admini-
strațiunea Unității
în
Blaș.

Anul X.

Blaș 3 Februariu 1900.

Numărul 5.

Congresul autonomio catolic.

În fața congresului pentru organi-
sarea autonomiei catolice, care s'a deschis
alaltă ieri în Budapesta, fie care catolic
adevărat își pune serioasa întrebare:
Ore fi va autonomia catolică? Și dacă
va fi, cum se va face aceea?

În principiu nu este divergență de
păreri, toți doresc autonomiă pentru
biserica catolică din Ungaria; dorința
acesta s'a prefăcut în o pornire torențială,
care nu vre să audă, nu vre să
scie de păreri contrare.

Autonomiă pentru biserică catolică
se pretinde în virtutea articolului de lege
XX. §. 1. din 1848, în care e enun-
țată egalitatea și reciprocitatea între
biserica catolică și confesiunile recepte.
Acestea toate au organism autonomio,
pe când biserică catolică, carea a fost
lipsită de prerogativele și drepturile
anterioare, nici până azi nu se bucură
de atare organism; singură ea se pre-
sentă. Ore cum ca minorena sub tutela
statului. Statul administrăză fondurile
catolice și prin acesta își asecură in-
fluință decisivă în multe afaceri curat
catolice: Regimul influințază decisiv și
la umplerea beneficiilor mari, și în
influințarea acesta nu e condus de
motive bisericesci, ci de motive politice,
ca să nu zicem de motive de partid.
Acastă influință nu e în consonanță cu
articolul de lege XX. din 1848, nu

servece nici spre onorea, nici în in-
teresul bisericii catolice. Nu e mirare
așa dară, că autonomiști privesc în
eventuala organizare autonomio a bi-
sericii catolice, un mijloc de a elibera
biserica de sub tutela statului, de sub
influința nejustificabilă a regimului, de
a se efeptui egala îndreptățire a bise-
ricii catolice cu confesiunile recepte.

Tot prin autonomie cred catolicii,
că vor puté paralisa influința crescendă
a regimului în conducerea școlilor ca-
tolice și sub egida autonomiei, princi-
piile în adevăr catolice se vor valida
în toți ramii vieții publice și de stat;
biserica catolică își va redobîndi in-
fluința seculară în viața publică.

Este cunoscut mai de parte, că
regimul liberal de la noi, imitând li-
beralismul statelor apusene privesce cu
ochi lacomi la averile considerabile ale
bisericii catolice, și nu așteptă de cât
momentul binevenit spre a le secularisa.
Organismul autonomio este considerat,
ca o instituțiune aptă de a evita secu-
larisarea, căci atunci nu numai clerul,
ci și elementul mirean catolic, destul
de impunătorii în Ungaria, ar lucra
pentru apărarea inviolabilă a dreptului
de proprietate, ce-l are biserică asupra
tuturor realităților sale.

Etă tot atâtea motive ponderose,
pentru cari se urgiteză autonomiă și
pe sama bisericii catolice din Ungaria,
motive, pentru cari se pretinde fără
amânare autonomiă catolică.

Că ore autonomia așa, după cum
e contemplată în operatul comisiunii
de 27 a congresului, va elibera biserică
de sub hegemonia regimului, ori dără
o va încățuși și mai tare, este o altă
cestiune, care eră-și numai îngrijiri
inspiră adevăraților catolici.

Apoi biserică își are constituțiunea
sa pozitivă divină, care este nemutabilă,
de unde organizarea autonomio, în
carea să intre și elementul laic, numai
în cadrul acelei constituțiuni se pôte
efeptui; pe când opiniunea publică a
catolicilor magiari așteptă o autonomiă
după sistemul protestant, în care ele-
mentul laic să fie factorul decisiv, și
care nu voesc a scie de hierarchie așa,
pe cum se află ea în biserică catolică.
Ore puté-se-va învoi episcopatul catolic
la o atare organizare autonomio?

Noi credem, că nu!

Drepturile regelui apostolic, ca
patronul suprem al bisericii catolice
din Ungaria, au să fie respectate și
în organismul autonomio contemplat;
și ore puté-se-va restringe voea Regelui
de a-și deprinde acelea drepturi prin
regimul constituțional?

Eră trebuie să dăm răspuns negativ.
Și atunci unde se ajunge cu autonomiă?
Acolo, că se vor înființa senate distric-
tuale, senate diecesane, directorii și alte
corporațiuni cu timbru liberal și de-
mocratic, cari înse funcționează anevoe
și costeză foarte mult. Va trebui să
se efecteze dări pe credincioșii catolici,

Feuilleton.

Povestea unui zlot.

A fost o dată . . .

Așa se încep toate poveștile, și bietii
zloti au ajuns și ei în domeniul poveștilor.
Azi-mâne nu-i mai afli, de cât în cine scie
ce colecție numismatică. N'are să plângă
nimeni, căci dacă nu sînt zloti, sînt corone,
er dacă nu sînt corone, atunci . . . atunci
ieal împrumut și — punctum.

Așa e lumea. Nimic indispensabil;
totul e nestatornic și statornică e numai ne-
statornicia — vorba aluia.

Și totuși, când în grămăduța de co-
rone, ce s'a pripășit azi — nu sciu cum —
în busunarul meu, ca tot atăția Pilați în
Credeu, când în această pribegă grămăduța
de corone ved un taler stingher, mă prinde
așa o milă pentru bietul taler. Îl asamăn
cu un bătrân uitat de mörte în mijlocul
unor copii sburdalnici și doritori de viață.
Nu mai vede în juru-i cunoscuți sau prietini,

cu cari să se pötä înțelege. El e prea bătrân,
er cei alaltți sînt prea tineri, ca să se impace
cu traiul în mijlocul lor. Și stă bietul taler
oropsit între atâtea corone tinerele, ca un
măgariu între oi.

Mi-e milă de el.

Îl ieau în mână și mă uit la el, ca și
când ași voi, să-l mângăi cu privirea. Dar
el rămâne nemuritor și rece. Cum îl tot
învîrtesc în mână, mă pomenesc că îl scap.
Când s'a isbit de padiment a scos un sunet
deosebit. Era, pare că, un geamăt, un vaet
de durere.

— Pentru ce ești așa de supărat, dragă
talere, nu mi-ai spune tu și mie necasul tēu?

Nimic.

Îl întreb încă o dată și încă o dată.
Abia a treia oară îmi răspunde.

— Apoi cum să nu fiu supărat, stăpâne
(era atăta lingușire în vorba asta, când
scieam, că mîne o va zice altuia!) cum
Dōmne să nu fiu supărat, când a ieșit vestea
în împărăție, că noi trebuie să murim, că
ōmenii nu mai au lipsă de noi, că le place
mai mult hemisitele alea de corone . . .

Aci audii câte va sughițe năbușite. Și
banii plâng?

— Apoi tot nu îmi pare rău, că am
trăit în lume destul, am vėdut multe . . .
așa de multe . . . să-ți le povestesc și tie,
stăpâne?

— Spune numai, spune!

— Uite nu-ți pot spune povestea de
la început. Nici voi ōmenii, cât ați fi de
cuminți, nu vė scii povestea de la început
. . . M'am pomenit de o dată taler scilipicios
și frumos, Dōmne, frumos, scii, când ești
tiner, e așa de frumos să trăiesci. Dar mie
nu îmi plăcea, căci eram închis în un loc
strimt cu alți tovarășii strinși unui lăngă
altul câte o sută și câte cincē zecl. Abia
puteam să rėsufu. Și era întunec de nu-mi
vedeam strălucirea. Atât mai bine. Cei alaltți
incă erau dōr strălucitori și eu nu eram cel
mai frumos.

A dese ori vedeam deschidēndu-se ușa;
stăpānul pune mîne pe căți va soți pa-
chetat și pecetluit la capete, și îl lua. Ce
făcea cu ei ore? Ce era ore în a fără de
această închisōre afurisită, unde îmi urisem
viața? În sfărșit a sunat și pentru mine

prin ce vor fi împinși spre defecționare, spre nazarenism și aconfesionalism.

Aceste împrejurări produc nedumeriri pretutindena și ele cresc, cu atât mai mult, cu cât guvernul, care nici de cum nu poate fi preterat, când e vorba de realizarea autonomiei, nu și-a manifestat voința și intențiunile sale în cesiunea acésta. Asemenea se tângue membrii congresuali, că episcopatul catolic nici până azi nu și-a precizat poziția față de operatele comisiunii, nici nu și-a descoperit intențiunile sale.

Cu dreptul s'a așteptat, ca primatele în cuvintul de deschidere al congresului să indice direcțiunea, în carea au să se îndrepte desbaterile congresuale, să determine limitele, peste cari nu se poate trece, fără a se vătéma constituțiunea pozitivă divină a bisericii; dară Eminența Sa nu a făcut-o acésta.

Și așa confusiunea și lipsa de orientare caracterisază redeschiderea congresului. Decî este esplicabilă nedumerirea generală, și întrebarea, că ore fi-va autonomia? Și dacă va fi mulțami-va aceea așteptările, celor ce o doresc?

Pe noi eventualele concluse a le congresului nu ne pot obliga. În contra amestecului acelu congres în afacerile bisericii noastre a protestat ilustrul cor al episcopatului nostru, a protestat clerul și poporul intrunit la 1897 în conferința de la Cluș, a protestat mai în urma clerul archidiececan intrunit în Sinodul din 22 Novembre 1899. Sperăm, că factorii competenți vor ține samă de aceste protestări juste și solemne.

ziua fericirii. Am fost despachetat de lângă soțul mei de suferință. Ce frumósă era lumea, ce frumoși și strălucitori eram cu toții. Stăpânul ne isbia unul câte unul pe o masă de marmură — el zicea, că ne numără — și așa de frumos era sunetul nostru. Nu scieam până atunci, că avem un sunet așa drăgălaș. Mai târziu mi-a spus un poet, în busunarul căruia am rătăcit pe o jumătate de oră, că sunetul meu e dulce, sublim, ca glasul iubitei . . .

Tăcere.

Talerul meu aștepta pe semne ceva epitet de laudă și de la mine. Cum inse în cesiuni de complimente sînt foarte laconic, și cum între bani și între mine nu se cam poate stabili o relație ore care mai durabilă, i-am zis scurt.

— Ei, și?

— Și — pe urmă am trecut în mîna altui stăpân. Aici mi-a mers mai bine. Nu mai eram închis, eram la o laltă cu cei alalți tovarăși și cum nu eram înghesuți și pecetluiți cu ceară, aveam voe de glume și de povești. Erau între noi și de aceia, cari făcuseră deja câte o tură prin lumea largă și scieau să povestescă multe lucruri frumoșe din lumea omenilor. Și noi ascultam cu curiositate, dorind să cunoscem și noi lumea aceea.

Nu a trebuit să aștept mult. De cătră s'eră am trecut în mîna stăpânului al treilea. Nenorocirea mea! Era un biet lucrător, care tăiasse lemne stăpânului de mai înainte. M'a

Iubileul Mitropolitului nostru. La 14 Faur n. în ziua Întîmpinării Domnului se împlinește un pătrar de véc de când I. P. Sa Mitropol. Victor a fost ridicat la trépta archierescă prin marele mitrop. Vancea. O zi însemnată pentru biserica noastră și de o netăgăduită importanță pentru cel ce o serbeză. În ce privește Blașul Marți s'era tinerimea de la tóte școlile din loc, avënd în frunte orchestra studenților, va porni din curtea gimnasiului purtând torțe și încunjurând piațul iluminat va merge la reședința mitropolitană. Aici prof. Alesiu Viciu va saluta pe iubilantele. După salutul acesta, cîntând corul un întreit „să trăiescă!“ va răspunde Mitropolitul, după care se va cînta un imn festiv și apoi în sunetul muzicéi și aclamările publicului conductul va porni înapoi spre curtea gimnasiului. Miercuri va fi liturgie solemnă cu numărósă asistință de preoți, va cînta corul mixt al prof. Murășan. Pricésna, „ochiul inimii mele“ va fi cîntat de trei choruri. După sf. liturgie diferitele deputațiuni se vor presenta Escel. Sale spre a-l felicita.

Clerul și poporul archidiececan va puté, credem noi, să esprime Înaltului tubilant sentimentele sale de omaj prin adrese în scris, ér preoții servind în acésta zi sf. liturgie cu doxologia cea mare.

Și până atunci să unim cu toții glasurile noastre dorind din inimă archiereului tubit: *mulți ani!*

Disolvarea unei congregațiuni. Zilele trecute a fost declarată de disolvată, înaintea unei judecătórii din Paris, congregațiunea părinților Assumptioniști. Sentința acésta e mai mult efectul unei ure învechite, consternațiunea de stomac provenită din nesce

găluse nemistuite, de cât o pedépsă adusă în contra unor vinovați.

Căți va preoți francezi, 12 la număr, vedënd rolul însemnat ce-l are pressa în zilele noastre, amara seducere a opiniunii publice, au decis să întemeieze o congregațiune al cărei lucru principal să fie: ziaristica. Congregațiunea s'a și întemeiat în deceniile trecute. În dată după înființarea sa, noua congregațiune tóte puterile și le-a pus într'acolo, să pună basă mai întâi unui ziar cotidian în Paris. În decurs de 4 ani asta le a și succes avënd ziarul principal, ce zilnic apărea în 100.000 esemplare, ér după el vre o 60 foi săptămánale în provincie. Părinții Assumptioniști puteau să se bucure, fructele muncéi lor deja se vedeau și cresceau pe zi ce mergea.

Acésta inse, deșteptarea și orientarea opiniunii publice, nu o puteau mistui pressa liberală și cea francmasonă. Cîndu-i, ziaristica Assumptioniștilor trebuia să înceteze. Acum era de a se afla motiv, nod în papură. În ale libertății inventioșii liberali îl și aflară: Assumptioniștii influențáză asupra aiegerilor dietali, a fară de aceea în pressa lor propagă idei contrare statului . . . Trebuie trași la judecată, strigară cu toții.

Procurorul de stat și-a cetit acnsa, acusații și-au făcut apérarea, ér judele a rostit sentința: *Fie care acusat are să plătescă o pedépsă banală de 16 fres, ér congregațiunea, fiind că nu și-a câștigat de la guvern dreptul de intrunire, o declară de desființată.*

Pentru ce au fost părti Assumptioniștii? Pentru că au fost vinovați? Dar atunci de ce nu i-au pedepsit, căci dór pedépsa de 16 fres nu se va considera de pedépsă coréspondétore pentru delictes săvîrșite în contra statului! Assumptioniștii au fost nevinovați. Pentru ce dară i-au acusat? Pentru ura învechită și pentru că nu puteau înghite

innodat în un colț de năframă, și m'a strîns, în cât era cât pe aci, să mă prăpădesc. M'a infundat apoi în busunar — un miros nesuferit!

Credeam, că lucrătorul ne duce la nevastă-sa, dar m'a dat pe rachiu. În crișmă era — fum. Căți-va lucrători se elătau pe picioare, bolborosind nesce cantece abia înțelese. Pe urmă se încăierară la bătae. Cînd i-am vedut depártându-se, mi-a fost milă de bietul tăietor de lemne. El muncise tótă ziua pentru mine și acum pleca a casă cu nimic, la nevastă și la copil. Spune-mi pentru ce bea lucrătorii rachiu?

De la crișmar abia am scăpat. Era un jidan sgărcit. În tótă sara deschidea lada în care ne ținea incuiați și se uita la noi desfătându-se. Așa de curios îi străluciau ochii atunci.

Multă vreme am stat acolo, până mă trezesc în o nópte, că nesce hoți sparg lada și pun mîna pe mine.

De la hoți am ajuns érá în crișmă, de unde am ajuns în mîna unui călétor străin.

Acesta m'a dat pentru o liturgie. De la popa am ajuns éráși la un lucrător și éráși în crișmă. Apoi . . . nu mai sciu să-ți spun toți stăpânii, pe la cari am fost. Am căpétat inse o adevérată plăcere de a trece în grabă de la un domn la altul, și pot să te încredințez, că plăcerea asta o aveam destul de des.

Am vedut multă lume, nu-mi pare réu, că mor. Și multe lucruri s'au cumpérat cu

prețul meu, multe bune și multe rele; — mai multe rele. Omenii alergau după mine în ruptul picioarelor și eu alergam de ei în ruptul capului. Așa-i viața noastră: o gónă neună după bani, o gónă neună după argint și aur.

Pot să-ți spun, fără să mă laud, că tótă lumea mi se închină. Un singur om am aflat, care m'a primit cu neșasare și m'a spus cu dispreț, ca pe o uneltă netébuincioasă. Era un călugăr smintit, care a și rémas calic tótă viața.

Și acum — să mor?

Nu, asta nu se poate. Dacă lumea mi s'a închinat până acum, de ce să mă lapede, de ce să nu mă slávescă ér în altă formă. Da, talerii vor muri. Vom fi aruncați în căldare, vom fi topiți. Dar din argintul nostru éráși, bani se vor face și éráși vom fi stăpâni peste omeni!

Cu tóte laudele lui, talerul meu, părea totuși trist și abătut. Nu numai omenii . . . ci și talerii se tem de mórte.

Cînd i-am pus éráși între corónele din busunar, i-se mări desnădăjduirea.

Ca un bétrán uitat de mórte stă bietul taler între corónele, ce s'au pripășit azi — nu sciu cum — în busunarul meu, ca tot atăția Pilați în Credeu. . .

Pa.

deșteptarea opiniei publice pe contul ziaristicăi liberale. Ura la a tot ce e creștin se vede și din numeroasele interpelări făcute în parlamentul francez asupra faptului, că Arhiepiscopul din Paris, Card. Richard, după sentința adusă în contra Assumptioniștilor, s'a dus la casa lor, unde și-a exprimat simpatia, ce o are față de dinșii. Tot asta au făcut-o și alți episcopi și preoți trimițând adhesionile lor Assumptioniștilor. Guvernul, ca să i-se vadă mai bine intențiunile, a subtras tuturor acestora modestele rente anuale, de cari se bucurau, în loc de însemnatele averi bisericăse secularizate.

În contra sentinței de alt cum s'a făcut apelare. Ori care va fi rezultatul, atâta totuși rămâne, că opinia publică franceză a fost trezită din letargia, în care o adusesse presa liberală, ér Assumptioniștii dacă nu în formă de congregațiune religioasă, în altă formă își vor continua opera salutară începută.

Pentru credință și moral. De sf. sârbători ziarul „Moș Teacă“ din București a publicat un pamflet de cea mai detestabilă specie contra religiunii creștine, batjocorind nascerea Mântuitorului. Ziarul „România Jună“ a fost cel dintâiu, care a alarmat pe cetitorii săi pentru această sfruntată impertinență și infamie. În urma unei campanii vrednice de multă laudă, Episcopul de Huși a luat cuvântul în ședința din 13 v. crt. a Senatului român. Interpelarea Episcopului a fost aplaudată de senatori. A răspuns gener. Manu și Disescu min. de justiție, care a reprobat în cele mai aspre cuvinte blasfemia din „Moș Teacă“. Dsa a spus, că autorul articolului e un nemernic, un descreerat și fapta lui e miserabilă. De alt cum scriitorul e un funcționar de al dlui Fleva.

Tot atunci dl M. Alesandrescu a interpelat asupra depravațiunii morale și cere să se iee cele mai aspre măsuri contra celor ce lucră pentru desastrul cât mai apropiat al societății române. De alt cum Dsa promite, că va reveni asupra acestui punct.

Ne pare bine, că în sfârșit s'au găsit și în România bărbați de poziție, cari să se înfiore de progresele repeși ale imoralității și să stee îngrijorați în fața depravațiunii, care s'a scoborit în jos până la cea mai fragedă vristă. Felicităm deosebit noul ziar „România Jună“, care are în această deșteptare și trezire la o nouă viață partea leului. Redactorii de la această fôe au înțeles mai curând ca alți chemați ruinele, ce se vor lăți în curând în statul român, dacă nu se va pune o dată capăt acestui fel de a batjocori religiunea, temelie societății.

Sîntem de acord, că ministrul nu trebuia să se îndestulască numai cu aceea, că a inferat pe autor cu titlul, pe cari de alt cum i-a meritat, trebuia să se aplice contra lui brațul pedepsitor al justiției.

Să sperăm, că ee s'a întrelăsat acum, se va face cu ocazia desvoltării interpelării dlui Mișu Alesandrescu.

Subvenționarea Ciangăilor. Compatrioții nostri magiari s'au supărat rău pe ministrul de instrucțiunea publică și mai ales pe cel austriac de la resortul acesta. Motivul e, că ministrul cultelor și al instrucțiunii publice din jumătatea de dincolo de Laita nu se

invoesce, ca capitala Budapesta să potă subvenționa școlile Ciangăilor din Bucovina cu 10 mii floreni, pe cum hotărîse consiliul comunal din Pesta în anul milenar.

Ministrul Wlassics din parte-și în o scriptă adresată municipiului i-și dă totă silința să capaciteze pe patrioții nostri gata de sacrificiu, că răspunsul ministrului din Austria la întrebarea în cestiunea subvenționării nu putea fi de cât negativ, după ce guvernul austriac se îngrijesce de susținerea învățătorilor săi din isvóre de venit proprii. Ba mai mult, le spune, că acesta nici pe baza legilor magiare nu s'ar puté admite. Le aduce înainte multele pericle, ce ar urma pentru politica magiară de magiarizare, dacă ar fi fertat, ca o societate ori un individ să ajute școlii de ale naționalităților din Ungaria. Dar totul e zădarnic. Patrioții înflăcărați ăstea tóte nu le socotesc de motive suficiente pentru negarea cererii. Ei una o sciú și una o zic: ministrul austriac să le permită trimiterea sumei.

În marea lor inferbințelă ei se provócă la subvenționarea școlilor române din Brașov, fără să bage de samă, că nu stă paritatea, fiind aci vorba de drept, ér acolo de dar.

N'ați ce face. Unii așa s'au dedat cu privilegiile, în cât li se par datorite, și când li se denégă ceea ce nu li se pôte concede nici din punct de vedere internațional, încep să strige în gura mare, că li se face nedreptate.

Constatări târzii. — Cum totă cauza își are efectul, nu s'a putut, ca legile politice bisericăse, să rămână fără efecte desastrose pentru sentimentul religios-moral al locuitorilor țării. Protestanții, cari la început militau cu mână cu picior pentru introducerea lor, ajung a recunoșce înșiși, că s'au înșelat amar în speranțele lor. Etă ce scrie „Protestáns egyházi és iskolai lapok“:

„Urmările au dat dreptate celor îngrijorați, cari de altfel bucurosi ar fi suferit să fie cualificați ca profeti falși. Și ici și colo s'a pornit destrămarea; perderile noastre se sporesc pe zi ce trece. Și primul simțământ, de care eram cuprinși, era uimirea și cea dintâiu străduință: tănuirea. Ne-am rușinat a ne mărturisii nevoile și neputința noastră față cu acelea. Cum am fi și putut face un lucru ca acesta, dând dreptate „profetilor, cari prevedeau viforul primejdios“, ér dușmanilor nostri bucurie și desfătare! Dar a trecut și timpul tănuirii! Perderile deveniră din ce în ce tot mai mari și în cap ni-s'a descărcat neîndurata statistică oficiósă, care descopere tóte secretele și care cu date numerice nerésturnabile a arétat tot ce noi am stărui să acoperim... Acum nu mai stărui: *ne mărturisim nevoile, perderile și treziți din uimire, voim să și lucrăm, ca să ne întărim fortificațiile neglijate și ca să putem recuceri teritoriile perdute*“.

Revistă bisericăscă.

Roma. După cum spune „Osservatore Romano“, fôea oficiósă a Vaticanului, S. Părinte a dăruit pe sama patriarhatului copt din Egipt și a episcopiilor sufragane o jumătate milion franci. Tot suma acesta are menirea de

a acoperi și spesele împreunate cu seminarul de non înființat. Suma este trimisă delegatului apostolic din Cairo, cu însărcinarea, ca acesta în numele Congregațiunii de Propaganda să cumpere bunuri imobile pe sama donatarilor de mai sus. Moșiile cumpărate vor fi supuse supravegherii delegatului apostolic.

Revistă politică.

Austria. Ministrul president Körber nu lasă nici un mijloc prin care ar puté ajunge la împăcarea de el mult dorită. Acum a adresat el, în calitate de ministru al internelor, o circulară către toți guvernatorii țărilor, în carea își desfășură principiile. Între altele ministrul pune la inima tuturor oficialilor de stat de a veni în atingere cu poporațiunea, fără ca prin această să scadă vađa auctorității. Mai cu samă face atent poporul, că își pôte ajunge tóte scopurile sale legitime, fiind scopul principal al guvernului: împlinirea postulațiunilor juste și așa a pune o dată capăt frecărilor și neînțelegerilor de până acum.

Franța. Zilele trecute s'au ținut alegerile pentru membrii din senat. Campania electorală a fost cât se pôte de vie. Voturile cele mai multe le au căpătat republicanii reținându-și cele 46 mandate avute și câștigând alte 15 noué. Liberalii republicani au primit cu totul 6 mandate. Radicalii pe lângă cele 8 mandate vechi au mai primit 10 noué. Socialiștii radicali cu totul au căpătat 13, tot atâtea au căpătat și naționaliștii, ér conservativi 4. Aceste două grupuri politice din urmă speréză să iésă învingătoare la alegerile municipale.

Prințul d'Orleans, domiciliat în Londra, nu de mult a ținut o vorbire către amicii săi royaliști, cari declarați fiind de nevinovați din partea tribunalului pentru mișcări în contra statului, s'au dus să viziteze pe șeful lor din Londra. În vorbirea sa, zice prințul, că dorește continuarea luptei cu tóte puterile. Pentru continuarea ei el apeléză la toți aceia, cari iubesc Franța și armata, adaugând, că monarchia între altele se va lupta din tóte puterile în contra Jidovilor.

Anglia. Lumea era curioasă să audă mesagiul de tron al reginei acum cu deschiderea sesiunii parlamentare din 30 l. tr. Regina spune, că relațiunile țării, esceptionând statele din Africa sudică, sînt amicale cu tóte puterile. De aci trece și vorbesce despre rășboiul cu Transvaalul. La invasiunea din partea coloniilor din Africa sudică, a republicei sud-africane și a statului liber Oranje, zice ea, poporul meu a răspuns cu devotament și insufletire apelului, ce i-l'am adresat și bravura soldaților mei de pe câmpul de luptă, pe cum și a marinarilor și a trupelor de marină, cari au debarcat la țerm cu scopul comunei operațiuni, n'a rămas îndărétul (?) celor mai nobile tradiții ale istoriei rășboielor noastre. Mă

Intristeză adenc, că războiului i-au căzut jertfe atâtea vieți scumpe omenesci, înse cu mândrie și cu mulțămire internă am vădit acel zel patriotic și aceea lealitate isvorită din liberă hotărâre, cu care supușii mei din toate părțile imperiului s'au grăbit a lua parte în apărarea comună a intereselor imperiului. Nu-și uită regina în vorbirea sa nici de multele jertfe materiale, ce sînt impregnate cu acesta, dar e sigură, că parlamentul nu va pune pedeci. Amintesc tot o dată și despre fometea, ce domnesce în India și despre pașii făcuți în direcția acesta.

Mesagiul de tron în casa de jos a întimpinat greutatea din partea opoziției.

Bulgaria. În cercurile politice din Viena s'a lăsat scirea, carea se menține pe lângă toate desmintirile bulgare, că Bulgaria cât de curînd se va proclama de regat independent. Guvernul din Sofia deja ar fi și încunoscințat guvernul român, că Rusia și Austro-Ungaria deja și-ar fi dat învoirea la independența perfectă a țării principelui Ferdinand.

Transvaal. După succesele, ce le au avut Anglezii prin ocuparea unor avantposturi de ale Burilor, le a venit voea de ocupa și muntele Spion Kop, cheia fortificațiilor bure. Primul atac l-au îndreptat în 23 i. tr. În noaptea următoare spre Mercuri (săptămîna trecută) le a și succes ocuparea unui platoș al muntelui sus numit, abia apărât de câți va Buri, cari la atacul Anglezilor s'au retras. Ast fel Anglezii rămăseră domni acestui platoș, (despre care ei credeau, că e muntele întreg, pe când în realitate mai erau încă două), până în noaptea următoare spre Joi. Atunci Burii începură atacul în contra trupelor engleze, cari se nevoiau la construirea șanțurilor, dar au fost respinși. Atacul îl repetă, dar tot fără rezultat. În urmă înse au dat năvală generală asupra nou sosisilor, în urma căreia trupele engleze au trebuit să se retragă cu pierderi însemnate. Singură armata generalului Warren, care ocupase platoșul, a lăsat pe câmpul de luptă 1,500 soldați. Perderea totală a armatei acesteia în întregă campania, întrece numărul de 3 mii ostași morți și prinsoneri. Tot în mâinile Burilor rămase și partea cea mai mare a artileriei engleze.

După înfrîngerea acesta, generalul Buller, care încă sosise cu armata sa în tabăra lui Warren, prevedînd, că ori ce atac nou ar fi zădarnic, a decis să se retragă cu toții peste riul Tugela. În modul acesta tot câștigul Anglezilor în timpul din urmă e perderea alor 3 mii soldați pe cum și mare parte din artilerie.

În ce privește situația orașului Ladysmith, aceea devine tot mai critică. Generalul Withe vre să încerce ultima erupțiune, carea dacă nu-l va succede se va preda.

E interesant comunicatul, ce l-a făcut agentul Transvaalului din Bruxella.

El zise cătră corăspondențul unui ziar, că sôrtea celor din Ladysmith, după capitulare, va fi munca silnică. Burii nu se tem. Ei sînt provăduți bine cu toate cele de război, și se vor lupta până la extrem.

China. Ziarele aduc scirea despre sinuciderea împăratului chinez Cvang-Su. Scirea acesta nu e creduță de verosimilă din partea tuturor. Mulți sînt aplicați a crede, că aci e vorbă de asasinii.

Împăratul chinez Cvang-Su urmă pe tronul fratelui său în 1875, în etate de 5 ani. Când ajunse la vrîsta de 15 ani, se declară pe sine de maioren și luă frinele guvernării din mâinile mamei sale împărătesei regente, Cu-Hsi. De aci în colo el era un aprig propăgător și pătinitor al culturii apusane, bine sciind, că numai cu ajutorul acesteia pôte ține încă la olaltă imperiul, ce deja începea a se desface. Natural, că pentru inovațiunile sale își căștigă mulți inimi, și mai întăiu pe mamă-sa avidă după putere. Dar nu putură face nimic până când începură să vină calamitățile peste imperiul sôrelui: mai întăiu războiul nefericit purtat cu Japonia, apoi ocuparea diverselor porturi și teritóre chineze, făcută de cătră Europei. Nefericirile acesteia din partea neîndestulărilor au fost socotite de momentul bine venit, și în frunte cu împărătesa-mamă produsură turburări în palat. Tot ei trimiseră în 22 Sept. 1898 la împăratul o deputațiune de a fi subscrisă din partea dînsului. În acesta se zicea, că el primesce de corăgentă pe mamă-sa, acum octogenară. Împăratul temîndu-se de mórtea cu carea îl amenința deputațiunea, subscrise dechiarățiunea. În poziția acesta de corăgent, ori mai bine zis de prinsoneri, căci mamă-sa guverna totul, ér el era deținut în o parte a palatului, rămase până în zilele din urmă.

Acum înse denumi de succesori al său pe un copil de 5 ani, Pat-Sing cu numele, apoi se sinucise, ori pe cum spun alții fu asasinat din partea inimicilor, ca nu cum va prietini lui și a reformelor introduse de dînsul în imperiū, să-i repună.

După cum spun acelea-și ziare nu o mică parte ar fi avut în abdicarea lui Cvang-Su, ambașadele rusă și franceză din Peking. Acestea, nefiind el binevădit înaintea lor pentru alipirea sa față de Anglezii și Statele-Unite, au pus la cale abdicarea.

Cel mai rău atinși în întregă afacerea sînt Anglezii, cari într'însă vîd intrige, de cari se folosesc Rusia și Franța acum, când Anglia fiind ocupată în Africa de sud, nu-și pôte apăra interesele în China. Asta se întimplă cu atât mai virtos, zic Anglezii, că pe când ambașada engleză nici n'a fost întrebată în cauza schimbării de împărat, pe atunci Rușii și Francezii își concentrăză armate în apropierea Pekingului, pentru sprijinirea noului suveran.

Corăspondențe.

Însuflețire?

— Ianuară, 1900.

Fără îndoie, însuflețirea este cea mai de frunte trebuință a tuturor mișcărilor pornite în jurul ideilor mai mărețe. Fără însuflețire mișcarea sa nu se pôte urzi, sa și dacă se pornesc, stagnează oprindu-se la jumătatea drumului. Și e rău să te opresci la jumătatea drumului, când atât de lungă e calea înainte!

Inițiativa luată de sinodul de astă-tómna, de a pune basă unui fond de salarizare a preoțimii este o idee destul de măreță, ca să o îmbrățișăm cu mai multă dragoste de cum am îmbrățișat-o. Îndeosebi preoțimea de la sate e dătore să se intereseze mai mult de acesta, căci necasurile ei sînt mai multe și mai mari. Ideea fondului de salarizare ar trebui să-l încaldăcă pe toți preoții nostri, în cât dacă nu ei, cel puțin urmașii lor să se pôtă bucura de ródole însuflețirii ei. Fără jertfă nu se pornesc nici o acțiune mare, fără însuflețire ori ce avint mai înalt e imposibil.

Nu voesc să zic prin acesta, că preoțimea de la sate ar avé rolul principal și îndătorirea principală de a susține mișcarea acesta.

Nici de cum.

Rolul de conducător, rolul principal în mișcarea acesta îl va avé fără îndoie, gremiul de unde s'a pornit mișcarea și de unde se așteptă jertfe îndoite, ca să se îmbrăbăteze grosul preoțimii de la sate. Hotărârile sinodului de astă-tómna ne adevăresc pe deplin, că rolul principal nu este al preoțimii din a fară.

De ce dară vorbesc de preoțimea din a fară?

Vorbesc pentru că și preoțimea își are partea sa de muncă în mișcare și nu-l este permis să se subtragă de la ea. Vorbesc, pentru că de și nu e menirea preoțimii de a se pune în fruntea mișcării, este dătore totuși să o susțină și să facă și ea din partea ei ceea ce pôte.

Și ce pôte preoțimea?

În numărul 50 al „Unirii“, când am citit corăspondența „Delegatului“ „În jurul unei idei“, credeam, că preoțimea pôte mai mult. În corăspondența aceea, „Delegatul“ propunea, ca din prilejul anului nou, să concurgă fie care preot cu o sumă cât de mică pentru nimitul fond. E o idee fôrte bună, introdusă abia de un an la noi, de a înlocui gratulările de anul nou cu o sumă ôre care. Numele contribuentei se publică în ziare și ast fel, fie care are ocaziune de a-și reaminti cu ocaziunea anului nou numele prietiniilor și cunoscuților mai buni. Se erută ast fel spesele zădarnice cu posta și banii aceștia se adună spre un scop folositor.

În cazul de față, propunătorul a premers însuși cu esemplu bun, depunînd 8 corone pentru fondul de salarizare. D-sa rațiocina ast fel: Avem în archidieceasă 762 preoți; dacă fie care ar concurge măcar cu o coronă, am avé suma de 381 fl. Dacă în toți anii s'ar urma procedura acesta, am avé un frumos început, cu frumoșe prospecte de reușită.

Ei bine, cum a succes planul însuflețit al „Delegatului“? Cum a primit preoțimea

apelul lui? Unde sint cei 381 floreni? Unde ni-s entusiasatii?

Din numărul ultim al „Unirii“ ved, că abia am ajuns la 75 corone. Și în aceeași vreme pentru „Casa națională“ au încurs peste 700 corone!

Cum, adevărat?

„Casa națională“ este pentru publicul românesc o cestiune mai ardentă, de cât salarisarea preoților? Este mai multă virtute a jertfii pentru „Casa națională“ de cât a sări în ajutorul preoților misere, espuse la ispita de a fi mituită cu congrue și cu ajutoare? Este mai cu drag îmbrățișată o cestiune de lux, ca una vitală — ca să folosească cuvintele „Unirii“? . . .

Să nu fii înșe nedrept?

Contribuenții la „Casa națională“ sînt în cea mai mare parte mireni. Contribuenții la fondul de salarisare ar fi să fie în cea mai mare parte preoți. Nu că mireni ar fi esenți de la această contribuție, dar pentru că preoții sînt mai nemijlocit îndatoriți de a se îngriji de bună starea lor și de independența altarului, la care servesc.

Pentru ce dară preoțimea a răspuns atât de rece la acest călduros apel? Pentru ce nu face și ea din partea ei cât îi stă în putere? Pentru ce se plînge, că poporul de rînd e așa de nedarnic, când din 700 și atîția preoți nu s'au aflat nici 100, cari să contribuie măcar o coronă spre binele lor și a urmașilor în via Domnului?

Pentru ce?

Póte pentru că nu sîntem pătrunși în de ajuns de sórtea viitoare a clerului nostru; pentru că nu avem, ceea ce ar trebui să avem în ori ce împrejurări — *insufletire!*

Se póte, că am cam grăbit judecata. Mi-ar păre bine să mă conving, că am grăbit-o.

Nu e încă târziu.

Sub titlu „An nou fericit“ se continuă colecta pentru „Casa națională“, de ce n'am continua și noi pentru a noastră casă națională, când atât de mari și de multe sînt lipsele ei? De ce să nu colectăm și noi mai de parte, când scopul pentru care contribuim atât de nobil este?

Fără îndoială, contribuțiile acestea nu ne vor scóte din miseria, în care gemem, dar ele forméză totuși un început de bun augur, un început, care încăldesce în noi speranța în un viitor mai bun și mai fericit. Cei mari vor avé să ducă la desevirșire planul întreg, căci pe umerii lor se apasă amarul și miseria clerului.

Dar și noi sîntem dători, să stăm alătura de ei, să facem ce ne stă în putință.

Căci de a noastră viitoare sórte este vorbă, și cum să ne ajute Dumnezeu, dacă noi înșine nu ne ajutăm?

Cunotator.

Iubileu.

S. I. Sz. în 1 Faur, 1900.

În întunerecul, ce s'a lăsat asupra vieții noastre bisericesti, în mijlocul grelelor probleme, ce amenință esistența noastră ca biserică autonomă, o rază de lumină, o binefăcătoare rază de lumină ne încăldesce și ne luminează . . .

Un pătrar de véc se împlinesce de când Mitropolitul nostru Victor a fost ridicat la înalta tréptă a Episcopatului. Și în înălțimea acestei vrednicii nu onorurile, nu

strălucirea tronului arhieresc, ci muncă grea, responsabilitate și mai grea i-a fost partea anî douăzeci și cinci.

Muncă grea și responsabilitate și mai grea îi este partea mai ales acum, de când încrederea clerului și provinciei mitropolitane și voea mai marilor L'au ridicat la cea mai înaltă demnitate a provinciei noastre. În această muncă grea iubirea și devotamentul clerului să-i fie sprijin, darul Prea-Sfîntului Spirit să-i fie povățuitor!

Cuvine-se, să ne bucurăm cu toții de această binecuvîntată zi, în care Mitropolitul nostru iubit împlinesce 25 de ani de la suirea tronului arhieresc, dar cum va fi bucuria noastră deplină, când mari și multe sînt rănilile din cari sîngeră sfînta noastră biserică?

Cum ne vom bucura pe deplin de înălțătorea zi a *Mirelei*, când *Mireasa* e amenințată, când viața ei inspiră serioase îngrijiri pretutindeni? . . .

Vom serba, căci zi de bucurie și de sərbătore este, dar nu vom pune zăgaz îngrijirilor, ce ne copleșesc inima și mintea.

Vom serba.

Dar alătura cu bunul nostru Arhiereu, nu vom uita în mijlocul bucuriei generale, grelele vremuri, prin cari sfînta noastră biserică ca o nae luptându-se cu talazurile, résbate. . .

Așteptăm, ca în privința acésta Blașul să ne dea înviațiuni.

Aur și argint nu avem — avem înșe credință și dragoste în inimile noastre.

Rugăciuni ferbinti vom înălța la Dumnezeu popórelor pentru îndelunga viață a iubitului nostru Mitropolit; în scrisori de felicitare, și în fapte — dacă va cere lipsa — ne vom aréta adâncă noastră dragoste pentru Înalt Prea-sfîntul Mitropolit Victor.

Căci dacă stările din afară sînt grave și inspiră serioase îngrijiri, avem cel puțin o inimă iubitore și un altar fără prihană, ca rugăciuni să înălțăm la tronul Dumnezeirii pentru a implora Mitropolitului nostru mulți ani, tărîe și putere în sublima și dificila Sa misiune.

Micul șerb.

Fond de salarisare.

În favorul fondului de salarisare a preoților s'a colectat în Tr. Almaș cu ocaziunea colindatului frumoșa sumă de 50 cor. a nume:

în <i>Bogdana</i>	40 cor.	—	fil.
în <i>M. St. Georgiu</i>	6	—	—
în <i>Sfăraș</i>	4	—	—
<i>M. O. D. Alexandru Ciura</i>			
prof. în loc	2	—	—

S'au adunat până acum la acest fond 427 cor. 16 fil.

Noutăți.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Roman Iovan tiner econom în *Oroiul de câmpie* a cumpărat pe sama s. bisericii de acolo un Apostoleriu în preț de 12 corone 80 fileri. Dumnezeu primindu-i jertfa să i-o résplătésca după merit. Acesta e al doilea cas de fapte maritimóse pentru biserică noastră din aceea comună.

Reuniuni de femei. Ni se scrie, că în comuna Săbad. distr. Murăș, preotul Petru Suciú, și în Feneșul-săș, preotul Ștef. Roșian din Cluș au înființat reuniuni de femei pentru îngrijirea și îmfrumșetarea bisericilor.

Salutăm cu bucurie acest început vrednic de laudă și dorim să-și afle cât mai mulți imitatori.

Censură „fin de siecle.“ În tipografia de aici a apărut nu de mult o „Geometrie“, manual pentru școlile medii, tradusă după un autor magiar cu numele Sárkány, de prof. Iosif Hossu, Emil Viciú și Dr Ioan Radu (Brad). Cartea, spre a puté fi introdusă ca manual de școlă a fost înaintată ministeriului de culte spre a fi censurată. Marii pedagogi din minister au refuzat aprobarea cărții pentru grozavul motiv, că în întregă cartea ocără o dată numirea *Budapesta* în loc de *Budapest!* nespus de grozav! Se vede că sîntem pe sfârșitul vécului luminei!

Serum bólelor nervóse. În ședința Academiei române de la 14 a c. dl Dr Victor Babeș vorbește de rezultatele obținute cu serum artificial preparat din creeri de berbec. Prin injeccióni cu acest serum bolnavii de malađii nervóse sînt o ameliorare spre bine. După îndelungate esperiențe s'a observat, că cu acest serum se pot vindeca melancolia, semiepilepsia și pulsațiunea esagerată. Când ne gândim că bóla vécului sînt afecțiunile nervóse, nu putem să nu ne bucurăm de începutul bun făcut pe acest teren.

Napoleonul prințului Carol. Am pomenit și noi, că prințul Carol al României a dat averea sa sêracilor din Dobrogea. Napoleonul a fost cumpărat de oficerii regimentului de infanterie din Tulcea pentru 120 franci, cari au fost împărțiți la sêraci. Napoleonul serie „Rom. Jună“ va fi păstrat până ce prințul va deveni maioren, când apoi i-se va restitui, ca reamintire a recunoștinței populației din Tulcea.

Contra tuberculósei. Póte chiar pentru că omenimea simte o așa mare gróză de această bóla, doctorii cércă să o nimicésca. Se spune că un medic din Nizza ar fi aflat un leac nou contra ei. Numai de ar fi cel mai bun!

Date noué despre Horia. În archiva familiei Eszterházy din Vasvár s'a aflat un manuscris care se ocupă cu Horia și vestita revoluție ardelenescă. Manuscrisul a fost predat unui specialist să-l studieze, care la rîndul sêu, nu publică documîntul, ci îl comentéză în trei articlii publicați în „Bud. Tagblatt“. Sperăm să revenim în numerii viitori asupra acestui act, relevând cetitorilor nostri cuprinsul manuscrisului, după celea publicate în fóia numită.

Căsătoria arhiduceului moștenitor. Din Viena sosesc sciri de cea mai mare senzație. Anume: Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul presumpțiv al tronului, s'a căsătorit morganatic cu contesa Sofia Chotec. În același timp inșe el a abzis de a mai fi împérat, lucru despre care M. S. Monarchul a și luat scire, declarându-se astfel moștenitor al corónei arhiducele Otto.

„Mănăstire románescă?“ Pe „Tribuna“ o cuprinde mirarea de idea de a se înființa și la noi o mănăstire de călugărite române gr. cat. De ce? N'avem óre și noi trébuință de ast felii de mănăstiri? și óre n'ar fi trebuit și mai de mult pusă în lucrare idea acésta, cu atât mai virtos că conciliile provinciei noastre mitropolitane de mult au hotărît înființarea lor? Și chiar pentru internatele noastre aflăm instituția acésta de mare trébuință. Spațiul e prea redus aci, ca să discutăm asupra acestei teme, o vom face-o dacă va fi lipsă. Din partea noastră dorim cât mai neîntârziata realizare a acestei idei salutare.

Influenza graséza teribil în Italia și Spania. În orașele mai mari miile ómeni zac de acésta bóla ale cărei urmări adese sînt primejdióse. Pe noi ne-a cruțat până acum, póte pentru că în anul trecut ne-a avut așa de dragi.

Marea esposiție universală de la Paris, care se aranjéză în onórea vécului ce apune, se va deschide la 15 April n. ziua ss. Pascii ale latinilor.

PARTE SCIINTIFICĂ-LITERARĂ.

Păstoriul sufletesc în praxă

saŭ

Inviațiunii pentru preoți față de credincioșii bolnavi, din punct de vedere moral, pastoral, medicinal și higienic.

(Continuare.)

Cu cât este înse mai necesară această încredere isvorită din iubirea neinteresată a părintelui sufletesc în acele momente, când care va din fiii sufletesci ajunge în vre o nefericire, ori cade în vre un păcat ori bolă! Cu câtă încredere se apropie atunci de preot, spre a-și curăți sufletul ori a-și afla sănătate trupului. Cu câtă resignațiune creștină suferă pacientul ori ce durere și cu câtă ardore și dor așteptă el pe preotul pus de Dumnezeu să vină la dînsul spre a-l mîngăia, când scie de mai înainte, că din învățăturile lui pururea numai iubire a vorbit, și așa iubirea produce iubire, — ér din sfințenia vieții și a moravurilor lui, cunoșcerea și iubirea lui Dumnezeu le-a învățat.

Dar nu numai iubirea cătră deapropiele, ci și vocațiunea pastorală obligă pe păstoriul sufletesc la iubire, „de este cine va bolnav între voi, să cheme preoții bisericii să se roge pentru dînsul“ (s. ap. Iacob epist. cat.) și din contră: „datori sîntem noi cei tari — adecă cu spiritul sfînt întăriți în chemarea noastră — să purtăm slăbiciunile celor slabi — adecă să purtăm grije de cei încredințați nouă și îngreunați cu păcate și dureri, ca să nu piară „ca nu nouă să plăcem, ci fie care din noi să facă spre plăcerea (binele) deapropelui său întru bine.“ (Ap. Pavel la Romani) și apoi adaugă: „purtați sarcina unul altuia și așa veți plini evangelia lui Christos,“ (s. Pavel la Galateni:)

Și apoi ca să scim până unde are să se estindă iubirea noastră lucrătoria, ni-o spune s. evangelist Ioan zicînd: „păstoriul cel bun, sufletul și-l pune pentru oile sale“; apoi ce iubire mai mare pôte fi, ca atunci, când cine va își pune viața pentru ai săi?

Pe patul bolii și mai cu samă în momentele grele aprópe de a eși din lume, are creștinul lipsă de mai multă mîngăere: de ajutor sufletesc și a dese și trupesc, ér preotul cu deosebire în atari momente are mai mare datorință de a consola și ajuta; ba creștinul are și dreptul de a pretinde ajutorul preotului. Nu se pôte escusa de păcat acel păstoriul sufletesc, care în momente așa de grele și însemnate pentru creștin, neglige de tot, ori în parte nu pörtă grije, de acela, care în călătoria vieții pămîntesci a cădüt din Ierusalimul fericirii sufletesci și a tării trupesci spre Ierichonul păcatului ori a suferințelor, și desbrăcat de dar și puteri, stă confus și timid, și nu are cine să-l ungă ranele sufletului cu oleul rugăciunii și a încurajării, ori a deslegării de păcate, ori să-l dee, pe cât se pôte, îndrumări în alinarea durerilor trupului, spre a nu fi desbrăcat, după suferințe trupesci și de darurile sufletesci în mijlocul durerii, ispitei și a supărării.

S. biserică ne impune grija acesta prin graiul s. apost. Pavel când zice: „înțelepțiți pe cei neașezați, mîngăiați pe cei micșali

suflet . . . .“ Dacă religiunea creștină se arată din însăși natura ei ca mîngăitoare, păstoriul sufletesc e singurul mijlocitor și mîngăitor. El e pus și chemat să învețe și consoleze, să însufe morbosului curaj, încredere, tării și liniște, și să-l întindă scutul religiunii, mijlocele darurilor divine; să-l înarmeze contra păcatului, strămurului morții, și să-l prefacă patul suferinții în o școlă de virtute. În esecutarea acestor datorințe, păstoriul sufletesc nu-l este lertat să se escuse cu vre o osteneală ori periclu, ci cu cât bóla ori durerea e mai mare, cu atât mai încordat să-l fie și zélul.

Dacă bóla ar lua un caracter îngrijitor, atunci păstoriul sufletesc administreze morbosului darurile lui Dumnezeu pregătindu-l la penitență, mărturisire, facere destul și provadă-l cu merinde de veci. Cu un cuvînt folosescă tóte spre a-l mântui sufletul și spre a-i ușura și durerile trupului, până la ultimul moment; și la mergerea cu s. cuminectură la casa bolnavului, pe lângă curățenia internă, aibă și curățenia și seriositate esternă, să nu pună s. cuminectură pe masă, ci pe o față curată și lângă ea o lumină aprinsă, „că e foc, care arde pe cei necuvioși.“ (S. Ioan Chrisostom). Preotul e dară o mică provedință vedută, ce își pune locuința între popor și pe sine tot se jertfescă lui, spre al întări, binecuvînta, iubi, învăța, îndrepta și mîngăia; cu el are să împartă bucuriile, întristările, ostenețele și durerile, ca pe toți cu ori ce osteneală de la nascere până la mormînt să-l conducă spre fericire pămîntescă și cerescă. Când va fi ast fel, va și puté zice: eu sum păstoriul cel bun, și cunosc pe ale mele, și mă cunosc de ale mele; cunosc versul meu și vin după mine.

S. Dionis areopagitul zice: „între tóte lucrurile divine, cel mai divin e a conlucra pentru mântuirea sufletelor“. Ér s. Ioan Chrisostom adaugă: „nimic nu e așa de plăcut înaintea lui Dumnezeu, ca mântuirea sufletelor.“ Dacă preceptul carității impune fie căru creștin de a cerceta pe cei bolnavi și a întinde ajutorii celor necăjiți, cu atât mai mult îl obligă pe preot față de turma sa. Exemplul Dlu Christos, care a cercetat pe cei bolnavi și a curățit pe cei leproși, și a promis răsplată celor ce îi urmază, și pedepsă celor neglijenți, nu-l lertat să-l pördă din vedere păstoriul sufletesc. Ba apostolilor și următorilor lor espres le impune grija bolnavilor când zice: „vindecați bolnavii, curățiți leproșii, inviați morții, scóteți draei . . .“

Nici nu se pôte închipui un creștin bolnav, fără a avé lângă sine preot; a dese mai curînd abzice de medic, spre a chema preot întâiu; și viața petrecută în adevărurile creștine îndreptătesce pe bolnav a cere ajutorul preotului.

Cercetarea bolnavilor creștini, fie ei morboși sufletesce, fie trupesc, a fost și e considerată în religiunea creștină ca actul celei mai escelse lucrări a bisericii și a servilor ei; aici mai cu samă și pôte escercia preotul iubirea și să-și câștige merite. Aici îi se dá ocaziune de a depune mîngăerile creștine în sufletul celui ce suferă; aci și atunci e terenul acomodat de a instrua, admonia, de a produce frica de Dumnezeu, de a ridica din desperare. Aici se vede mai bine, că grija pastorală e în adevăr artă

psihologică. Cu drept cuvînt se pôte zice despre starea sufletescă a bolnavului, cu Iov, că e plin de amărăciune și întristare. Sufletul și trupul trémură de frică, unul pentru greutatea păcatului și dorul de ușurare, altul sub apăsarea durerii și dorul de ași afla reinsănătoșare. — Ori în cătrău privesce, în interul său, ori în a fără de sine, peste tot află causă de a se întrista și de a se teme. Un om lăsat de sine în așa jurstări, fără a-i veni în ajutor Samarineanul îndurat — preotul — este obiectul celei mai demne compătimirii; prin urmare e și actul celei mai nobile iubiri creștinesci de a tinde ajutor și a se interesa de atare om, spre a-i însuffla liniște și mîngăere.

Și dacă altor ómeni se dá răsplată pentru mîngăerea și cercetarea celor întristați, prin cuvintele s. evang. Matei c. XXI. „veniți binecuvîntați părintelui meu, de mosteniți viața . . . .“ că am fost bolnav și m'afi cercetat . . . .“, cu cât se va împărtăși mai mult de acest dar, acela, carele și după vocațiune e pus să implinescă atari faceri de bine? Și fiind că Samarineanul îndurat încă i-a promis Dl răsplată zicînd: „pörtă-i grije și eu când mă voi întórce, voi plăti ție, ori ce vei mai cheltui,“ (s. ev. Luca), și păstoriul sufletesc i va plăti Dl ori ce ar mai cheltui sufletesce și trupesc pentru fiii săi, când se va întórce se lea în samă faptele lor. Bolnavul în bóla sa așteptă ceva mai mult de cât așternutul, pe care să zacă, mai mult de cât mîncarea și medicina, cari i-se daș măsurat. — El așteptă cuvinte de compătimitie, și singur preotul e pentru el compătimitiea întrupată, ce i-o mai pôte presta omenimea. — Prin graiul preotului i-se pare că aude binecuvîntarea tatălui său și dulcile cuvinte ale mamei sale.

Apoi ce răsplată va avé preotul acela atunci, când își părăsesce ori neglige o datorință așa de mare cătră deapropiele, fie de frică, fie de comoditate, ori de a nu rămáne de la plăcerile lumesci, și așa fuge, când vede lupul, adecă: ispita, durerea, lipsa, venind?

Respectul și iubirea prin nimic nu se pot câștiga, dar nici perde așa ușor, ca prin împlinirea, respective neglijerea acestei datorințe, și când Domnul zice preotului: „Sufletul lui din mâniale tale îl voi cere,“ sentința e pronunțată.

În tótă viața, în afacerile, meditațiunile, ba și în preumblările zilnice, păstoriul sufletesc să cerce calea și mijlocele, cari pot fi spre binele și edificarea fiilor săi, și „nu nouă să placem, ci fie care din noi să facă spre plăcerea deapropelui său întru bine spre zidire, că și Christos nu lui-și singur a făcut spre plăcere . . .“ (s. Pavel la Rom.) Preotul să nu zică una, și el să facă alta, ca să nu-și audă apoi de la pastoriții săi zicîndu-i-se: Faceți ce zice popa, dar nu faceți ce face el! În viața și în faptele preotului, să vadă creștinii exemplul de moralitate, de cumpét, de pacinicie, de blîndetă și ordine, încunjurând și prin vorbe și prin fapte tot, ce ar puté barém să dea ansă saș presupunere de ceva păcătoș ori scandalos pentru popor. *Vai de acela prin care vine scandalul în lume!*

În împlinirea funcțiilor sacre să fie puțin, fără grabire, acurat și grav, pătruns de sfințenia actului ce-l îndeplinește. „Scripturile să nu le defaimați“... adecă să albă tăria credinței în adevărurile, ce le propune; modest și moderat în pretensiuni lumesci, dar mândru pe statul și însemnele statului său, pe care să nu-l considere numai ca mijloc de trai, ci ca vocațiune unică, sfință și nedespărțită a sa; cu un cuvânt să posedă acele însușiri, cari fac posibilă în tot locul și timpul înțeleptirea celor neaședăți, de a fi răbdători cătră toți, de a mângăia pe cei mici la suflet, de a sprijini pe cei neputincioși, să nu întorcă cuiva răul cu rău, ci pururea cele bune să le urmeze; spiritul (adevărul) să nu-l stingă, scripturile să nu le defaime și de tot lucrul rău să se ferescă!

Având preotul virtuțile acestea, fii săi sufletesci se vor grupa în jurul lui, ca în jurul unui părinte, medic și judecătoriu, spre a le arăta calea, pe care au de a merge. El așa fiind va ști cunoscând cauza răului, va ști să-l saneze. Aceste rezultate nu se pot obține fără o diagnostică adâncă și minuțioasă, carea se câștigă din toate conversațiile cu fideli, din ținuta și aplicările lor, atât cu respect la suflet, cât și la trup, la păcate, fărădelegi, dureri, morburii și necasuri; apoi să albă și voință și iubire de a aplica mijlocele vindecătoare, ca să nu i-se zică, lipsit fiind de virtuți și cunoștințe, că orb conduce pe orb, sau: doctore vindecă-te pe tine însuși!

(Va urma.)

Burul van het Roer.

Istorie de călătorie

de

Carol May.

(Continuare.)

Quimbo atrase luarea mea a minte asupra sa, deja pe când călăriserăm până aci. El se aședea acumă tăcut în apropierea mea. Îi întrebăi, ce supărare are.

„Quimbo stut trist,“ îmi răspunse. „Quimbo nu voiți mai grai și cânta.“

„De ce?“

„Quimbo sînt mînios, sînt mînios pe Ian, foarte mult răsunare și mînie!“

„Dară ce ți-a făcut bunul Ian?“

„Ian bun? O. o. mynheer, Ian sînt rău, sînt mult rău! Ian leaș Quimbo Miette. Quimbo aud tot, ce Somi spun și ce Ian spun. Miette sînt fată de la Somi și nu voiți fi muier de la Quimbo, ci muier de la mult rău Ian. O. o!“

Și-și implântă cu mînie toate zece degetele în frisură. Dară când simți, că ea nu pôte, să se strice, mersul gândurilor lui porni în altă direcție.

„Miette nu vreu fi muier de la Quimbo, pentru că Quimbo nu mai sînt frumos! Struț leaș Quimbo frumos pîr, dară Ian am totuși încă mai mult nu frumos pîr. O. o. pîr de la Quimbo cresc eră, și atuncia plîng Miette, că nu am vré fi muier de la Quimbo. Și atuncia rid Quimbo Miette și leaș alt bun frumos muier!“

Îmi căută, să-l las, să-și petrecă singur cu gândurile sale tragicomice de răsunare, căci îmi atrase luarea a minte un punct negru, care începea a se vedé a fară de parte pe șes. Mă suii mai la deal și-mi scosei ochianul. Cu ajutorul lui vedui un șerp lung de călăreți și de caré, cari se apropiău spre munte. Făcui atenți și pe Burî, și ei dând ochianul din mână în mână

afară, că e așteptatul transport. O constătare scurtă avu rezultatul, că noi să rămănem neveduți, până când caravana își va figăsit un loc de popas.

Ne duserăm în apoi în vîgăună și priviam de aci într'ascuns la caravană. Ea se apropia foarte mereu, căci caréle cele foarte greoi le trăgeau boi, și aceștia încă păreau a fi foarte oboșiți de drumul cel lung și greu.

Abia cătră a méză zi ajunseră așteptații la pîla muntelui și fără de a mai cerce vre un loc scutit formară cu caréle un cerc, și în lăuntru lui se aședară călăreții și bouarii.

„Acuma e timpul!“ zise Ian. „Mergem călări la vale, pătrundem în fortăreța de caré și-i împușcăm pe toți!“

Eu mă împotrivi.

„Atuncia ne-am espune primejdiei de a sbura în aer. Cât de ușor ar puté, să se întimple, ca în vremea luptei o descărcătură să aprindă praful de pușcă! E o mare negrije din partea ómeilor acestora, că s'au aședat așa de aproape de caré. Pentru ca să o pótă face acesta far de primejdie, trebuie că le e oprit ori ce foc și așa firesce că și pipatul. De altmintea călări cu greu am puté, să pătrundem în fortăreța de caré, și atuncia am puté, să folosim numai cutitele.“

Acuma se imbulzi Quimbo printre Burî până la mine.

„Mynheer nu știu, cum fac, dară Quimbo știu!“

„Așa dară?“

„Quimbo merg la călăreți și zic, Quimbo sînt Zulu; apoi aduc călăreți la Burî.“

„Asta nu merge, căci —“

„Asta merg, mynheer. Quimbo în dată aré!“

Nici nu avurăm atăta răgaz, cât să-l oprim, și el se și furisă printre noi și sări pe costă la vale. Noi firesce că ne spălmintarăm de purcederea asta arbitrară a Cafărului. El nu băga în samă strigările noastre și în scurtă vreme se depărtă deja așa de tare, cât nici nu mai putea, să le audă. Întreprinderea imbia sperare de reușită numai în cazul, dacă el era destul de cu minte, să se dea de o straje și să susțină, că ai lui încă nici nu au observat caravana. Nu puturăm, să ne unim cu privire la măsurile de a preveni ori ce eventualitate rea, și așa ajunse Quimbo la fortăreța de caré, deja mai înainte de ce am fi luat vre o hotărîre.

Acuma nu ne mai resta alta, fără să așteptăm în liniște rezultatul. Ce se petrecu în lăuntru cerului de caré, noi nu puturăm vedé; dară preste puțină vreme se deschise cerul, și noi vedurăm spre bucuria noastră, că toți călăreții părăsiră fortăreța și porniră în urma îndrăznețului Cafăr. Acesta, pe cum se părea, îi conducea de-a dreptul la noi. Dară preste puțin vedurăm, că el nu urcă muntele, ci se duse pe lângă pîla lui. În acest chip călăreții trecură pe de desubtul nostru și dispărură în dosul muntelui în tuși.

Răsufli ușurat.

„Quimbo e mai cu minte, de cum am socotit.“ zise van Horst. „și conducătoriu ómenilor acestora e mai hăbăuc de cât Cafărul nostru. Un ofițer cu minte ar fi lăsat, ca așteptat să se pogore la el, ori cel puțin nu s'ar fi dus cu toți ómenii săi în urma unui om necunoscut. Lăsăm caii aci și mergem în urma lor după tufe, până când o parte din noi vor fi trecut de el. Atuncia îi avem între două focuri, și vreu, să ved pe acela din el, care ne va scăpa. Rămâi aci la cai, mynheer,“ zise îndreptându-se cătră mine. „Ești singurul între noi, care e rănit, și unor mîni mai bune nu putem, să încredințăm pe prinșii nostri.“

Mă împotrivi hotărîrii acesteia. Dară după ce toți o aprobară, îmi căută, să mă plec. În scurtă vreme dispărură Burî după tufe, și eu mă aflam singur cu Anglezii.

Aceștia firesce că de la prinderea lor în cîce veduseră toate, cele ce făcuserăm, și privirile lor îndreptate asupra mea îmi spuneau limpede, ce se petrecea în lăuntru lor. Dară nici unul nu grai nici un cuvînt, căci le căuta, să supună, că ar fi zădărnică ori ce încercare de a se mesteca în întreprinderea noastră cu scopul de a o împedea.

Abia la un pătrariu de óră auđii din depărtare un sunet durduitoriu, și pe loc îi urmă altul. Atacul începuse. Așteptam cuprins de o neliniște, carea nu mi-o puteam învinge pe deplin. Nu suferia îndoelă, ca Burî vor învinge. Călăreții străini sub conducătoriu lor se ținău de un regiment de infanterie recrutat dintre Otentoși și înzestrat și cu cai. Se numia Cape monted rifles și nu erau tare de temut. Neliniștea mea se referia numai la Quimbo. El a bună samă nu se afla în o situație de tot neprimejdiosă, căci putea ușor, să cadă pradă unui act momentan de răsunare. Dară nu avui, să mă neliniștesc multă vreme pentru el. El a fost adecă cel dintăiu, care s'a întors. A leșit în fugă mare din tufe și a sărit la deal la mine.

„O, mynheer aici?“ strigă deja din depărtare. „Quimbo am cerca bun mynheer și nu am afla; atuncia gândesc Quimbo, mynheer sînt pușc mort, până Uys spun, unde mynheer sînt.“

„Și cum a decurs lucrul?“

„Bun, o, o, tot mare bun! Otentot sînt mort, tot mort. Când Burî împușc, sînt Quimbo înte sări în tufă, că alt cum Anglia pușc mort Quimbo. — Acuma spun mynheer, dacă Quimbo sînt prost ori dacă Quimbo fac bun lucrul său?“

„Ești om de tot cu minte, Quimbo, și dacă vom ajunge în cel dintăiu oraș, îți voi cumpéra o verigă în nas, carea va fi aproape așa de mare, cât marginea pălăriei mele.“

„Verigă în nas? O, o, mynheer sînt mare mult bun mynheer. Quimbo voiți fi cu verigă cel mai frumos bun Quimbo pe tot pămînt!“

Încă până ce grăiam amîndoi, vedui o parte a Burilor întorcându-se pe cai cucerit și alergând în galop spre fortăreța de caré, pe când cei alăți venia în urma lor pe jos. Acum avură, să facă pe bonari neprimejdioși, ceea ce și făcură ușor și lute.

Apoi mă duseră acolo pe mine și pe cei prinși și se apucară de esaminarea carélor. Erau cinci spre zece, fiesce care tras de câte opt boi tari. Ele a fară de pușci învechite mai cuprindeau și o provisiune mare de plumb, praf și patrone.

Ne căntă, să dăm boilor răgaz de odihnă. Îi adăpară și-i lăsară, să pască, și în vremea acesta ne sfătuirăm, că ce avea, să se întimple acuma. După cele ce auđisem de la Anglezi, nu era consult, să urcăm pasul Kers; transportul avea, să se trecă preste pasul Klei. Mai de parte părea a fi de lipsă, să trimitem óstei bure de din colo de munți încunoscințare cât se pôte de grabnică despre planul cel réutacios al vrășmașului, și așa hotărîrăm, ca vre o căți va din noi să călărescă înainte și să ducă încunoscințarea aceea. Aleseră pe Ian, pe Uys și pe mine, pe cei dintăiu, pentru că Uys cu adiutantul său avea, să lea comanda Burilor, eră pe mine, pentru că le mărturisii sincer, că de nimica nu-mi e mai urit ca de o călărire a la paș de boi.

Pe loc și pornirăm. Quimbo firesce că mă însoți. Ca răsplată pentru bărbăția și cumiștia sa primise o pușcă și călăria acuma mândru în urma noastră asemenea unui scutelnic medieval, pe carele pentru vitejia lui l-au făcut cavalier.

Făcusem cunoscință cu pasurile munților din America de méză nópte și cu cele ale Cordilerilor. Pasul Klei cu privire la sêlbătécimea sceneriei pôte, să se asemene cu pasurile acelea. Printre stînci prăpăstioșe și foarte înalte călăriam acum la deal, acum peziș la vale, și îmi căută, să mărturisesc, că drumul acesta în urma ranei mele mă oboși mai tare, de cum ar fi făcut în alte împrejurări.

Ajunserăm până pe culmea muntilor, fără ca să fi dat de vre un vrășmaș, dară pentru aceea totuși eram pregătiți la fiesce care cotitură la vre un atac.

„Fi-vom ore destul de tari, cât să învingem o cetă de straje?” întrebă eu.

„După împrejurări,” răspuse Uys. „Aci are, să se iea în socotință nu numai numărul vrășmașilor, ci și terenul.”

„Vrășmașii sînt aci,” zise Ian încetinel oprindu-și calul și arătând spre un obiect întunecos, tare zăcea jos pe pămînt lângă o cotitură, în jurul căreia ducea drumul. „Oprîți-vă! Voiți recunoșca.”

Descălecă și se duse spre cotitură, ca să examineze obiectul mai din apropiere. Apoi își întinse capul, pentru ca să privească de după cotitură. Un gest de surprindere îmi spuse, că a vădit ore ce bătătorii la ochi. Apoi ne făcu semn, să mergem la el. Dacă am mers mai aproape, vedurăm, că obiectul acela era un caros. A bună samă a stat aci o straje și în căldura cea mare a aruncat carosul jos.

(Va urma.)

Avis.

De ore ce mulți dintre cei ce stau în fruntea reuniunilor de cânt. și musică și a corurilor de țeranî nici până azi nu și-au luat osteneța a-mi trimite datele statistice despre acele coruri, îmi ieaș voe a-i ruga pe această cale din nou, să binevoască a-mi trimite aceste date până *cel mult în 31 Ian. st. v. 1900.*

Cine scie în destul aprecia scopul bun ce urmăresc cu edarea acestui anuar și doresc ca și reuniunea sa corul de sub conducerea sa să fie înregistrat în el, să binevoască a-mi trimite datele necesare până la termenul mai sus indicat, de ore ce după acest termen voi începe tipărirea anuarului *omitînd simplu și ne făcînd nici o amintire despre existența corurilor, de la cari n'am primit aceste date.*

La compunerea datelor statistice servescă spre orientare apelul meu publicat în ziarele române din anul 1899 (Gazeta Transilvaniei Nr. 75, Tribuna 80, Fôea pop. 17, Trib. pop. 80 și Fôea diec. 16) — cu adausul, că datele referitoare la activitatea corului să se estindă și pe anul 1899.

De asemeni rog pe Dniș, cari mi-au trimis deja datele statistice să binevoască a-mi arăta activitatea și eventualele schimbări în organismul corului în anul 1899.

Sibiū în 4/16 Ianuar 1900.

Timotei Popovici
prof. de musică la seminariul rom.

Bibliografie.

A apărut:

România Jună, ziar național independent, apare în fie care zi la București, str. Isvor Nro 80 și costă 50 Lei. Ziar modern 7 colone, foită, parte literară, serviciu telegrafic. Se recomandă prin spiritul naționalist în care e redactat. România Jună luptă mai ales contra cutropirii jidovesci și pentru ridicarea Românilor la starea culturală, morală și națională ce li-se cade. Între redactorii săi sînt scriitorii tineri de bun nume.

Extras din tarifele de postă și telegraf valabile de la 1 Ianuarie 1900. Fiind tarifele anterioare în multe privințe esențial schimbate în urma introducerii valutei de corone, extrasul acesta e de cel mai mare folos pentru birouri și privați. Se poate procura de la librăria arhidieceșană în Sibiū, cu prețul de 20 filerî.

Anuarul Băncilor române, Anul I. 1900, editura delegațiunii exmise de conferența directorilor de bancă din 25—26 Iunie 1898, Sibiū 1900, prețul 3 cor. Cuprinde pe lângă calendarul anului, indicarea termenelor pentru solvirea diferitelor competențe erariali, tragerile losurilor, scadența cuponilor, monetele, măsurile, tariful de zone, postă, telegraf, timbre ș. a. În partea a II-a e șematismul tuturor institutelor finanțiere și comerciale, compus de Petra-Petrescu. Scotem câte va date: Numărul băncilor e de 75 și a societăților comerciale de 10. Cel mai mare capital îl au Albina, Bihoreana, Victoria, Timișana, Ardeleana, Lugosana, Silvania și Patria. Mai mare fond de rezervă au: Anraria, Bistrițana și Seliște (mai mare de cât capitalul social), apoi Crișana, Hățegana și Patria (apropie cât capitalul). Cel mai mare, fără considerație la capital, îl are Albina, care de o dată are și depunerile cele mai multe preste 5 mil. Cea mai mare dividendă a dat-o banca din Seliște, care a realizat 9101.73 fl. împărțind 18% (La pag. 56 se zice că Seliștea are capital de 260 mil, s'a pus mai mult cu un 0. ér în tabelă stă că Șoimușana a dat 19% dividendă, ceea ce e greșit, fiind numai 6%, veđi pag. 56 I. 61 II).

Raportul general al Reuniunii române de agricultură din Comit. Sibiului pentru an. 1898. Progresele ce face această harnică reuniune sînt vrednice de totă lauda, și de data această relevăm câte va lucruri mai însemnate din această bogată activitate. În decursul anului 1898 s'au ținut 7 întruniri agricole. Principalele ocupațiuni a acestor întruniri au fost mai ales înființarea de însoțiri după sistemul Raiffeisen și a tovarășiilor agricole. În Sebeșul săș, a ținut o expoziție de vite, de pome și struguri, cu cari ocaziuni s'au distribuit premii de 350 fl. Reuniunea a nănit mult pentru cultura pomilor, nutrețurilor mălestrite și pentru introducerea cănepeș itașene. În raionul său sînt 9 tovarășișii agricole înființate deja și mai multe în lucrare, apoi 7 însoțiri de credit. În total Reuniunea are 567 membri, ér averea de 3685 fl. 95 cr.

Raportul societății „Petru Maior” din Budapeșta pe 1898/9. Societatea a avut 59 membri ordinari, a ținut 2 ședințe literari și mai multe ordinari și extraordinari. Biblioteca numără 2828 volume și averea e de 6111 fl. 92 cr. La 4 Maiu 1899 societatea a ținut serata bine spăcșă.

Convorbiri literare, Anul XXXIII, Nrul 12, cuprindînd mai ales studiul științifice și recensinți asupra principalelor produse literare. Poesii de Matia Cioban și trad. din Catullus de N. I. Basileșcu.

Nôua Revistă Română, Vol. 1, Nrul 2, redactor Radulescu-Motru, apare de două ori pe lună, abonamentul 24 lei, cuprinde feluriti articlii politici, economici, literari; apoi recensinți amănunțite și în celea 2 suplimente tot felul de notițe din lumea românescă. O recomandăm cu deadinsul cetitorilor nostri.

Revista Ilustrată, Anul II, Nrul 12, redactor Ioan Baciu, conține numeroși articlii literari: poesii, colinde, novele traduse, localisări, legende și varietăți, portretele lui Aron Pumnul și Vasile Moldovan. De la 1 Ian. 1900 revista va apăre de două ori pe lună, (nu o dată ca până acum) în format mare de câte o colă și va costa 12 cor. Dacă piesele publicate ar fi de mai multă valoare, revista ar plăti mult.

A apărut și se află de vindare la **Tipografia seminarială din Blaș:**

Sfinta și Dumnezeesca EVANGELIE

a Domnului și Dumnezeului nostru
Isus Christos

revădută după originalul grecesc și acum întâia dată tipărită cu litere străbune în zilele preainălțatului Împărat al Austriei și Rege Apostolic al Ungariei Francisc Iosif I. cu binecuvîntarea Preasfințitului nostru Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș
Dr Victor Mihályi de Apșa.

Blaș 1900.

De la sfinta Unire 200.

În ce privesece prețul **Evangeliei** Veneratul Cler îl cunoșce din circulariul din 12 Iuliu 1899. Dar fiind că sînt mulți din diecesele sufragane, cari ar dori să-și procure ediția această a **Evangeliei** și nu sciu prețul ei, spunem, că un exemplariu costă: **crudo 8 fl. 50 cr.,** broșurat **8 fl. 65 cr.,** ér legat în pele roșie, cu cadru aurit pe table, cu cei patru Evangelisți, cu cruce și cu copcie **12 fl. 50 cr.** Legătura mai elegantă se compută după calitatea pele și a decorațiunilor, cari se vor dori.

Dr Victor Szmigelski: **Ermeneutica biblică,** compusă după Ubaldo Ubaldi, Blaș 1899, pag. 180, prețul 2 cor. Ca și de la cele alalte publicații ale sale dl autor destinează și venitul acestei publicații pentru formarea unui fond provincial de salarisare a preoților și învățătorilor. Manualul e destinat pentru facultățile de teologie, dar poate fi de folos și celor cari se ocupă cu studiul sf. Scripturi.

Istoria legii nouș de Dr V. Szmigelski, tom. I. Tinerețele lui Isus. Isus ca profet. Tomul acesta în 8° mare are 399 pagini și costă fl. 2.

„Ben Hur,” de Lew. Wallace, tom. I. 539 pag., tom. II. 508 pag., prețul broșurat 1 fl. 45 cr. Blaș. Tipografia seminariului arhidieceșan, 1898.

Henry Bolo: **Tragedia Calvarului** tradusă de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaș. Edit. societății, pag. 287, prețul 2 corone.

„Istoria diecesei gr. cat. de Oradea-mare” de Dr Ioan Ardeleanu, partea I și II-a se află spre vindare la auctorul. Oradea-mare, Nagy-magyar utca gôr. kath. elemi iskola. Partea I. 80 cr., partea II. 60 cr., ambele 1 fl. 40 cr., 10 cr. porto, pentru teologi și învățători sau pedagogi cu 1 fl. 10 cr. ambele părți.

Posta Redacțiunii. M. O. D. P. Roth S. I. Operatul l-am primit. Vê mulțămim, că în ocupațiunl Vê aduceți a minte și de noi. Cât se poate mai curînd se va publica. — Dlui Iosif Hordobes, Hubbard Ohio, America de nord, am primit scrișbrea Dtale și am luat notiță de cuprinsul ei.

Editor și redactor răspundător:

Dr Vasile Suciu.